

De onafhankelijke klachtencommissie als bedoeld in artikel 10 van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg regio Eindhoven

is inzake de klacht 2024/036 van:

de heer XXXX, geboren op XXXX, ten tijde van de klacht verblijvend op de afdeling Volte 2D onderdeel van De Woenselse Poort, tot het navolgende oordeel gekomen.

1. De procedure

De klachtencommissie ontving op 17 juli 2024 een klaagschrift, gedateerd op 17 juli 2024, van de heer XXXX, hierna te noemen klager.

De klacht richt zich volgens het klaagschrift tegen de beslissing van 6 februari 2024 van behandelaar om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van verplichte toediening van medicatie.

Klager heeft zich laten bijstaan door mevrouw XXXX, patiëntenvertrouwenspersoon.

De klachtencommissie ontving op 24 juli 2024 een verweerschrift, gedateerd op 24 juli 2024, van de heer XXXX, psychiater, en de heer XXXX, afdelingsarts, hierna te noemen verweerders.

De mondelinge behandeling van de klacht vond plaats op 30 juli 2024. Klager en verweerders waren aanwezig. Mevrouw XXXX was digitaal aanwezig. De klachtencommissieleden waren aanwezig, het psychiater-lid nam digitaal deel.

Afgemeld was curator van klager van XXXX: de heer XXXX.

2. Inhoud van de klacht

De klacht richt zich op:

- de beslissing van 6 februari 2024 om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het toedienen van medicatie, te weten Clozapine.

3. Standpunt van klager

Klager ervaart onprettige bijwerkingen van de medicatie die hij toegediend krijgt, te weten Clozapine. Hij heeft veel last van speeksel. Klager geeft daarbij aan dat hij over zijn eigen lichaam wil beslissen en zelf mag bepalen welke medicatie hij wel en niet gebruikt. Klager benoemt verder dat aan hem de verkeerde medicatie wordt gegeven. Klager is niet psychotisch, dus hij heeft geen antipsychotica nodig. Klager is we bereid om Semap gebruiken. Ter zitting heeft klager nog aangegeven dat hij zich ongelijk behandeld voelt ten opzichte van andere patiënten.

Klager verzoekt de klachtencommissie om de klacht gegrond te verklaren.

5. Standpunt van verweerder

Verweerder geeft aan dat klager sinds ruim dertig jaar behandeld wordt. In het derde kwartaal van 2023 is klager nog betrokken geweest bij een geweldsincident in de instelling. Na dit incident is klager op de opnameafdeling geplaatst, met als doel hem te stabiliseren en een vervolgtraject vorm te geven. Klager lijdt aan schizofrenie, waarbij sprake is van een chronische psychose met paranoïde en somatoforme wanen.

Het medicijn Clozapine is aan klager voorgeschreven in verband met de therapieresistente vorm van schizofrenie waar sprake van is bij klager. Bovendien bestaat een tweede indicatie, namelijk therapieresistente agressie bij schizofrenie. Hiervan is ook sprake, nu klager na langer dan dertig jaar binnen het tbs-kader behandeld te zijn nog steeds tot ernstig gewelddadig gedrag komt.

De behandeling met Clozapine wordt zorgvuldig uitgevoerd, onder monitoring van cruciale bloedwaarden. De bijwerkingen worden in de gaten gehouden en waar mogelijk behandeld.

In het geval van klager krijgt hij voor zijn speekselvloed Glycopyrronium voorgeschreven, een anticholinerg medicijn dat recentelijk is opgehoogd. De verwachting is dat deze bijwerking na verloop van tijd zal afnemen.

De behandeling lijkt een positief effect te hebben op het functioneren van klager. Er konden stappen gemaakt worden in zijn programma en de beperkingen konden grotendeels worden opgeheven. Verbale agressie wordt nog wel gezien, maar het is niet tot fysieke agressie gekomen. Het toepassen van verplichte zorg in het kader van verplichte medicatie is opgenomen in het zorgplan en het voldoet aan de Wvggz-criteria van doelmatigheid, proportionaliteit, subsidiariteit en veiligheid.

Verweerders verzoeken de klachtencommissie om de klacht ongegrond te verklaren.

6. Bevoegdheid van de klachtencommissie

De klachtencommissie heeft vastgesteld dat TBS met dwangverpleging is opgelegd op grond van art. 37a jo 37b WvSr. Op de personen die om die reden zijn opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis, is op grond van artikel 9:1 Wvggz de klachtprocedure van deze wet van toepassing.

Klager klaagt over de beslissing over het verlenen van verplichte zorg in de vorm van dwangmedicatie op grond van artikel 9:6 Wvggz. Op grond van artikel 10:3 onder de Wvggz kan klager over deze beslissing een klacht indienen bij de klachtencommissie.

De klachtencommissie acht zich bevoegd om deze klacht van klager te beoordelen.

7. De beoordeling van de klachten

De klachtencommissie beoordeelt de klacht als volgt:

Verplichte zorg in de vorm van dwangmedicatie is ex artikel 9:6 lid 1 sub b Wvggz mogelijk in geval van een volstrekte noodzaak om ernstig nadeel dat de psychische stoornis van de patiënt binnen de accommodatie veroorzaakt af te wenden. Van ernstig nadeel is ex artikel 1:1 lid 2 Wvggz sprake als het gaat om het bestaan van of het aanzienlijk risico op

- a. levensgevaar, ernstig lichamelijk letsel, ernstige psychische, materiële, immateriële of financiële schade, ernstige verwaarlozing of maatschappelijke teloorgang, ernstig verstoorde ontwikkeling voor of van betrokkene of een ander;
- b. bedreiging van de veiligheid van betrokkene al dan niet doordat hij onder invloed van een ander raakt;
- c. de situatie dat betrokkene met hinderlijk gedrag agressie van anderen oproept;
- d. de situatie dat de algemene veiligheid van personen of goederen in gevaar is.

De klachtencommissie is van oordeel dat beoordeeld dient te worden of aan voormeld criterium is voldaan. De klachtencommissie zal toetsen of de aangezegde en toegepaste dwangmedicatie volstrekt noodzakelijk was om 'ernstig nadeel', althans de dreiging daarvoor als bedoeld in voormeld artikel, af te wenden.

De klachtencommissie stelt vast dat uit het dossier van klager blijkt dat de diagnose schizofrenie is gesteld en dat psychotische belevingen in een recent verleden zich hebben voorgedaan. De kans dat zich hierdoor ernstige en schadelijke gevolgen voordoen bij klager of zijn omgeving, is aanzienlijk. Klager heeft weliswaar ter zitting aangegeven dat het geweldsincident van vorig jaar niet voortkwam uit een psychose, de klachtencommissie ziet echter geen aanleiding om de diagnose van klager in twijfel te treffen gelet op de dossierstukken en hetgeen is besproken ter zitting.

Dat sprake is van een psychische stoornis die ernstig nadeel kan veroorzaken, ook binnen de instelling, is volgens de klachtencommissie voldoende aannemelijk.

Vervolgens dient de klachtencommissie te beoordelen of ook voldoende aannemelijk is dat dat ernstig nadeel aanwezig is of dreigt binnen de accommodatie. Klager is vaker betrokken geweest bij geweldsincidenten, voor het laatst in het derde kwartaal van 2023. Sindsdien is klager ingesteld op Clozapine. Deze medicatie dient zorgvuldig opgebouwd te worden. Nadat klager is ingesteld op Clozapine, hebben zich geen geweldsincidenten meer voorgedaan. Gezien wordt dat het beter gaat met klager en zijn vrijheden nemen toe, hoewel hij dat zelf niet zo ervaart. De klachtencommissie is daarom van oordeel dat ernstig nadeel aanwezig is of dreigt binnen de accommodatie, indien geen verplichte zorg in de vorm van het toedienen van Clozapine wordt toegepast.

Voorts dient de klachtencommissie te beoordelen of voldaan wordt aan de vereisten van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Die vraag wordt door de klachtencommissie bevestigend beantwoord. Gelet op de diagnose van klager, het langdurige verblijf in de instelling, het feit dat klager al zeer lang maar zonder goed resultaat is behandeld met andere antipsychotica en het gegeven dat klager (recent) betrokken is geweest bij agressieve incidenten, maakt de behandeling met Clozapine geïndiceerd. De werking van Clozapine en de bijwerkingen die klager ervaart, worden gezien, gemonitord en adequaat behandeld. Bovendien wordt gezien dat klager - behoudens de bijwerkingen- goed reageert op de behandeling met Clozapine. Dat maakt dat de behandeling met Clozapine voldoet aan de inhoudelijke eisen die de wet aan verplichte zorg stelt.

Ten slotte heeft klager gesteld dat hij ongelijk zou worden behandeld in de instelling. Ter onderbouwing van deze stelling geeft klager aan, dat andere patiënten anders worden behandeld na een incident. Verweerder gaf hierop aan dat zulks - uiteraard - per individu wordt beoordeeld, afhankelijk van het medisch dossier van iedere patiënt. Op basis van de enkele stelling van klager en de reactie daarop van verweerder, ziet de klachtencommissie geen reden om aan te nemen dat klager ongelijk wordt behandeld ten opzichte van andere patiënten.

De klachtencommissie is van oordeel dat de klacht van klager ongegrond is.

8. Beslissing

De klachtencommissie verklaart de klacht over:

- de beslissing van 6 februari 2024 om aan klager verplichte zorg te verlenen in de vorm van het verplicht toedienen van medicatie (Clozapine)

ONGEGROND.

Deze beslissing werd genomen te Eindhoven op 6 augustus 2024 door de klachtencommissie, bestaande uit mevrouw XXXX, voorzitter, en de leden de heer XXXX, psychiater, en de heer XXXX, lid, in tegenwoordigheid van mevrouw XXXX, secretaris.